

S'ENCRUIA DEIÀ

JUNY 1984

nº 49

ANY I
NÚM. 13
XXV Diumenge

El BOLLETÍ PARROQUIAL sortirà per ara cada quinze dies amb l'ajuda de Déu.

DIA 22
DE JUNY
DE 1924

El senyor Bisbe ha concedit 50 dies de indulgència als fectors d'aquest BOLLETÍ

Sant Joan Bautista, Patró de Deyà

Passat demà, és la festa del gloriós Patró de nostra vila, Sant Joan Bautista. La nostra festa anyal serà celebrada amb tota solemnitat i no cal dubtar que tots els festeigs, cívics i religiosos, no desdiran gens ni mica del caràcter tradicional i típic, que gairebé sempre ha tenguda la nostra festa patronal.

El BOLLETÍ vol també pendre-hi part modestament i associar-se a l'alegria de tot el noble; i per això avui surt més joiós i endiumenjat que mai.

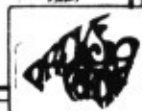
Però, això és ben poca cosa; i per complaure als benvolguts fills de Deyà, retreurem algunes coses ben interessants sobre la festa de Sant Joan, a nostra riolera vila.

No feia encara mig any que la nostra vila s'havia separada de Vallde-mossa, constituïnt-se en Universitat Independent, quan els Jurats i Consellers s'ajuntaren per nomenar i donar Patró a la vila que ells administraven.

Hem llegit l'acta del Consell, hagut dia 22 de maig de 1584 i respira tota ella tanta pietat i religió, que no 'ns sabem afliurar de donar un trallat aquí de tan preciós document:

Dia així: «Fonc proposat per lo honor En Perot Rullan un dels jurats en nom y veu de tots dient: honor y savi consell: nosaltres vos avem assi ajuntats y es que tenim necessitat de fer Patró en l'espirtual com encare en lo temporal; sobre le qual perposició pesaren los vots y parers dels dits consellers y fonc per ells conclus y determinat, tots concordants y ningú discrepant, que prenim per Patró de nostre esglesie y parroquie lo glorios sent Joan Batiste y a ell prometem fer feste ab tote agelle solemnitat qui's pertany a onre de nostro Senyor Jesucrist y del Sant gloriós: y assó dessí al devant cascun any...»

Fa, doncs, 340 anys que els moradors de Deyà per boca dels Jurats i Consellers de la Vila, elegiren Patró Sant Joan Bautista; i encara més, prometeren fer-li festa «cascún any», amb la «solemnitat qui's pertany». Així es que quant per Cincogema entrava el nou Ajuntament ja en el primer Consell prenien acord sobre la festa; si hi havia «diners en el Comú» feien festa en lo temporal, festa cívica ben solemne i ben típica; però si, a causa de les moltes despeses fetes, la vila no tenia diners, al menys se prenia l'acord de «fer belle feste en l'espirtual» (1585), bella festa a l'església.

refranys mallorquins

- Juny, comença s'estiu: tot riu i tot viu.
- Es Juny, qualque vegada fa calabruixada.
- Es Juny xapa l'any, però no l'hi fa cap d'any.
- Mentres tenguís sort, no et faltaràn amics; pero si es mal temps t'engana, et deixaràn tot sol.
- Mee valdria que callessis i que no digesis res, no daries a conèixer sa teva llengua quina es.
- Molts diuen ¡tenga!...i no donen res.
- No hi ha cap cap-amunta que no tengui cap-avall.
- No hi ha cap geperut que vegi el seu gep.
- No hi ha pòc que no basti, ni molt que no es gastí.
- Qui no vol rates, ha de sofrir moixos.
- Qui te ales vola...i qui no en té,redola.
- Sa lluna es una bruixa que juga amb sos niguls i los arruixa.
- Si vols esser jove molt de temps, abans d'hora fet vell.
- Ses mosques, com mes les arruixen mes piquen.
- Tots tenim cervell i closca, i no sols per dur capell.
- Qui sopa avui de conyac, demà be-rena d'aigo.
- De Nadal a Sant Joan, va mig any.
- Bona vida te un cà; si l'hi donen mejar d'hora; bona vida te sa nora, si la deixan comandar.
- Fa quatre hores que caminam-deia es mul, i rodava a sa sínia.
- No hi ha cap llibre dolent, que no tengui qualque cosa bona.
- No es lo mateix tenir un ull dins sa busca,que una busca dins s'ull

ES TEMPS

Dia	PRECIPI-TACION mm	METEOROS OBSERVADOS				VIENTO DOMI-NANTE	Nombre de la Estación	
		m	t	n	Provincia		Número	
1	7.2					Baleares	16-1	
2	6.2	●	●	●	So	Mes	Año	
3	-					Mayo	1984	
4	-					Observado		
5	-					Gabriel Payera Vives		
6	-					077		
7	-					Suma		
8	3.3	●	●	●	NO			
9	0.7	●	●		NO			
10	-					10.2		
11	-							
12	-							
13	-							
14	15.2	●	●	●	So			
15	1.2	●	●		o			
16	-							
17	27.4	●	●	●	o			
18	10.6	●	●	●	o			
19	15.9	●	●	●	So			
20	2.2	●	●	●	o	Suma	72.5	
21	5.2	●	●	●	o			
22	3.0	●	●	●	o			
23	-							
24	-							
25	2.2	●	●		o			
26	-							
27	1.5	●	●		o			
28	-							
29	-							
30	2.5	●	●	●	So	Suma	17.9	
31	3.5	●	●		So			
Precipitación total del mes						100.6 mm		

NUMERO DE DIAS DE:	
Lluvia	● 15
Nieve	* —
Granizo	△ —
Tormenta	⚡ 1
Niebla	≡ —
Rocío	—
Escarcha	—
Nieve cubrió suelo	☒ —

DIAS PRECIPITACION	
< 0.1 (ip.)	—
> 0.1	1
> 1.0	10
> 10.0	4
> 30.0	—

PRECIPITACION MAXIMA EN UN DIA	
	27.4 mm. día 17

Viento dominante	
En los dias de lluvia	0
En el dia de más lluvia	0

Convocatòria per a ajudes a les escoles públiques i privades i/o Associacions de Pares corresponents, perquè en el termini d'un mes a partir de dia primer de juny, presentin al CIM les peticions d'ajudes per a material esportiu de tot ordre.
PER A MÉS INFORMACIÓ COMISSIÓ D'ESPORTS.

CONSELL INSULAR DE MALLORCA

S'ENCRUIA, cinc anys

SANT JOAN, quatre-cents

El mes de Juny de l'any 1979, sortí el primer número de la revista "S'ENCRUIA". La publicació de Dejà ha arribat a n'els seus cinc primers anys.

Avui, fent un repàs d'aquests anys passats, ens trobam que el nostre Poble no ha estat mut, ha tengut una veu que ha arribat a les orelles de les nostres autoritats locals i autonòmiques per fora de les vies convencionals i oficials.

A S'ENCRUIA es donaren a coneixer les veus de Sa Font d'es Recó, Sa Carretera de sa Cala, les activitats de la nostra escola, la vinguda al Poble del primer Banc, la reforma de l'A juntament, totes les festes de Sant Joan, Nadal, festivals de música... etc.

Les noves locals, el xerratorium, el temps, assaig, entrevistes, (Alguna de les quals foren fetes a persones ja desaparescudes, quedant així per l'història)... Així ha volgut esser S'ENCRUIA; en definitiva, un passatemp, una informació i un legat als nostres descendents d'una petita part de l'història d'un Poble.

No seriem sincers emperó, si no recordessim a totes les persones que desde el començament ho feren possible amb la seva feina silenciosa, ingrata i desinterassada. A tots els col.laboradors que hem tingut i també els que tindrem.

Així ha estat possible arribar a cinc anys, i per tant de tots ells es el mèrit.

Gràcies a tots.

Aquest més hem volgut aprofitar l'anyiversari, per fer un canvi al disseny de la portada, donant-li una característica més pròpia i identificatòria del nostre Poble.

La obra del bon amic Tomás Graves, al qual l'hi expressam el nostre graïment, en nom de tots els lectors.

Les festes de Sant Joan d'aquest any també revesten un caire històric, ja que tal com el passat novembre es complia el quart centenari de l'existència de Dejà com a poble, les mateixes persones que formaren aquell primer Ajuntament, decidiren adoptar aquest Sant com a Patró de la Vila, honrant-lo amb festes anuals.

Així també aquest any, fan quatre-cents festes patronals i volem rendir un homenatge a aquelles persones i a tots els qui al llarg de quatre segles ho han fet possible.

BOLLETÍ DE LA PARROQUIA DE DEYÀ

DIA 28

JUNY

DE 1925

PER SANT PERE

Enguany, la festa de S. Pere, promet esser més llúida que mai.

El dia de S. Joan, com que va ploure, tot hom quedà amb ganes de més festa; i ara per rescabalar-se, els Obrers de Sant Pere en duen una de moguda, qu' es casi segur serà aplaudida de tot el poble.

La festa relligiosa serà com els altres anys: un ofici solemne; però el capvespre, segons nos han dit, se farà un festeig popular a Sa Cala.

Hi haurà regates, concurs de natació, tir al blanc i altres atraccions.

Hi haurà moltes joïes: Han promesos galls, el senyor rector i D. Bernat Colom; han promesos cunis, els senyors jutge, batle, metge i vicari; donaran altres joïes D. Guillem Cardell, D. Pedro Mas, l'amo de S' Estany, l'amo N Juan Gelat, l'amo de So'n Moragues i Son Bujosa i altres qu' ara no recordam.

No més podran tirar al blanc els carabiners de Deyà. El més bon tirador guanyarà una bona joia que han oferida els bons amics pintors i d' stingits estiuetjants de Deyà.

El dia de S. Pere, a les cinc del capvespre, tot Deyà a Sa Cala.

Els qui vulguen prendre part en els concursos anunciats, s'han d'entendre amb els Obrers de S. Pere.

Hi haurà música... de cordes, si no pot esser d'altra.

Del resultat de la festa ja n parlarem en el número vinent.

FESTIVAL DE MUSICA DE DEIA 1984

Finalizada la programación de los conciertos que van a constituir el Festival de Música de Deia 1984, he aquí un avance de los que podremos oír durante este verano:

Julio	1	"STUDIUM", coro y orquesta de cámara. Cantatas de Félix Mendelssohn, obras religiosas descubiertas en 1980 . . .	Iglesia
"	7	Carl Mansker (piano). Cuarto concierto de compositores USA.	Son Marroig
"	14	"SINGSPIEL" de Colonia, (9 cantantes). Renacimiento y contemporáneas. . . .	Son Marroig
"	15	"SINGSPIEL", mismo programa ant. . . .	Iglesia
"	21	Gundel Deckert (piano). Estudios sinfónicos de Schumann . . .	Son Marroig
"	22	Thomas Geisselbrecht (guitarra). Obras de Scarlatti y Bach.	Iglesia
"	28	Heimo Haitto, (violín). Obras de Beethoven, Brahms y Sarasate.	Son Marroig
"	29	Heimo Haitto.	Iglesia
Agosto	4	José Ortega, (piano). Obras de Beethoven, Mozart y Granados.	Son Marroig
"	11	Suzanne Bradbury (piano)	Son Marroig
"	12	Suzanne Bradbury "	La Residencia
"	18	"Palma Piano Trio"; Concepción Vadell, Serafín Nebot, Martina Witteveen	Son Marroig
"	25	Mark Drobinsky (violoncello). Suite de J.S. Bach	Son Marroig
"	26	Mark Drobinsky	Iglesia

Nota: Debido a que el anterior programa puede verse sujeto a algún cambio imprevisto, días antes de cada concierto se expondrán al público programas con detalle de obras, autores, intérpretes y lugar y hora de la audición.

Ruego: El grupo coral "SINGSPIEL" vendrá el 12 de Julio. Debemos buscar alojamiento, (dormir) para 12 personas los días 12, 13 y 14. Si alguien puede ayudar diríjanse por favor a Patrick y Stephanie. Tl. 63 91 78.

Gracias.

CONCIERTO DE SAN JUAN

El sábado día 23 de junio a las 20,30 tendrá lugar en la Iglesia un concierto a cargo del grupo "SYNTAGMA". (Cuatro voces flautas y percusión).

Interpretarán obras del Renacimiento español, italiano y francés.

Día 28 de Maig, es varen començar a donar a n'es Parc classes de balls mallorquins.

Es fan cada dilluns horabaixa a les 7, i estan a càrrec de membres de l'agrupació "Estòl de Tramuntana" d'es Port de Sóller.

Tinguent en compte que no son moltes les manifestacions culturals d'aquests tipus que es fan al nostre Poble, els organitzadors no poden més que estar goijosos de l'èxit obtingut, ja que fins ara hi prenen part més d'una vintena de persones, i de la més diversa edat.

=====

Al passat Plè Municipal, es va debatre l'assumpte de la cadena de Ca'n Boqueta i la permuta de camins.

A la vista de les nombrosíssimes alegacions presentades per els veïns del Poble, en contra del projecte, i de la manca de claritat amb la qüestió de la propietat de l'esmentat camí, es prengué l'acord de desestimar la petició i arxivar-ho fins a millor record.

Una altra batalla guanyada per el poble.

=====

Té llòc aquests dies a la Galeria Deià, una exposició de pintura de l'artista PHIL SHEPARD.

Porta el títol genèric de "Mujeres", i com podeu suposar, sobre aquest tema versen les obres exposades.

=====

Es bar Charlie Trons segueix tancat, i segons diuen s'hauria d'obrir prest, que sa gent ja es comença a queixar de que a Sa Cova Negra fan molt de renou. El mal es que quan obri, n'hi haurà d'altres que es queixaran de lo mateix i no acabarà mai la qüestió.

=====

Es diu que s'hotel nou "LA RESIDENCIA" ja ha obert; no podem certificar-ho per què no està molt clar encara.

Lo que es cert es que aquestos dies ja tenien un client. L'èxit, de moment, encara no es molt gros.

Per cert, de cada dia es sent a dir més, i fins i tot per a devers Ciutat, que ja el tenen a la venta; i això abans d'obrir.....

Es veu que lo que esperen es a trobar un Jeque Àrab, amb molts doblers que el vengui a comprar, i de pas fer una petita introducció de Petrodòlars a Deià.

=====

Idò, ... ja tornam a tenir lladres en marxa!

Han tornat a fer de ses seves per a devers Sa Cala i Lluç Alcari.

Serà qüestió d'escalivar-los abans de s'estiu si volem que tot vagi bè.

- Estam a damunt Sant Joan, i altre vegada festes.

Aquest any només n'hi ha tres dies, perquè no hi ha gaires doblers, pareix que els contribuents de sempre no han amollat sa "pasta".

En fi, festes com sempre, més o menys lo mateix de cada any. Innovacion: per aquest any, hi haurà: Teatre de teresetes i es dia de sa "verbena", un concurs de tangos i pasodobles per els membres de la tercera edat.

Ara l'hi han agafat afició, serà qüestió d'anar-ho a veure, aviam com estan de ballera!.

=====

- Està ja a punt d'estrenar-se de nou el camp de futbol, i el primer gran partit oficial es jugarà aquestes festes entre els eternals rivals del nos tre poble: Els fadrins i els casats.

Parteixen "avant match" com a favorits els fadrins, però els casats tenen ganes de passar-los sa festa per aigua i s'estan sometent a un entrenament intensiu per donarlos-hi un disgust.

Fins i tot hem sentit a dir que serà aquí, per veure el partit, el nou entrenador d'el Mallorca, que està cercant jugadors de reforç per la temporada que vé, o sia que vius i ungles.

l?

Aquest mes passat, va nèixer en Jordi, primer fill d'en Joan Pau Cataumbert i de na Rosi.

Enhorabona!, que creixi bb i fort, i que tots ho veiem.

Per contra, el passat dia 3 d'aquest mes, morí madò Francisca Noguera Oliver, "Sa Madona de Ca'n Borràs".

Com sempre, les nostres més sinceres condolències als seus familiars. Al Cèl sia.

la frase del mes

Plè Municipal del mes de Juny:

S'informava del programa presentat per els organitzadors del Festival de Música de Deià 1984, demanant una subvenció al nostre Ajuntament.

Al pressupost, s'estimava un dèficit inicial de 1.500.000 pessetes.

Llavors vingué l'infortunada i lamentable frase de la nostra regidora-delegada de cultura:

"Un millió cinc-centes mil pessetes?, i encara tenen cara per tocar es fla**biol**?"

Sobren comentaris

LLEGIU S'ENCRIA

ECOS D'UN VIATGE

Tal com varem quedar el mes passat, aquest mes hem volgut recollir les impressions d'algunes de les persones que anaren a n'aquest darrer viatge a Andalusia, organitzat per l'Associació de Pensionistes i de la Tercera Edat. Els hi hem fet les següents preguntes:

- 1ª- Què vos pareixen aquestos viatges?
- 2ª- Què va esser lo que vos va agradar més d'aquest darrer?
- 3ª- A quants heu anat?
- 4ª- Si heu anat a més d'un, quin vos ha agradat més?
- 5ª- A òn voldríeu anar el pròxim?
- 6ª- A part d'es viatges, què més es podria fer?

ANTONI COLL RULLAN.-

1ª- Fabulosos!, fabulosos! Tenguent en compta es preu, no es pot demanar més. Els hotels son de tres estrelles; els guies, els xòfers i tot hom es molt amable. Aquesta vegada, els menjars eren de primera qualitat.

2ª- Els jardins de Granada, emperò sobre tot Sevilla, tota la ciutat, els monuments, jardins, la Giralda. ..., només veus coses guapes!.... i ses dones!, son.... simpàtiques, no els hi molesten els "piropos" ni si les convides a un ví d'aquells que hi ha per allà. Ceuta..., el viatge, molt bè, però lo de ses compres era un "engañabobos".

3ª- A tots.

4ª- Els tres m'han agradat, emperò sens dubta el tercer, es a dir el darrer, ha estat el millor.

5ª- Jà tenim un altre projecte, anar a La Mancha i a Portugal, i si no fòs possible, m'agradaria anar al País Basc.

6ª- Lo més important i urgent es una residència per la tercera edat.

MIQUEL MARCUS COLOM.-

1ª- Molt bè, molt guapo tot.

2ª- Tot!, el paisatge, els monuments, tot!, i sobre tot l'unió i amistat que hi havia entre tots els que hi erem.

Hi va haver unes quantes anècdotes:

En Pere Antoni i en Vicens, un día em canviaren un plat d'arròs per una espasa de plàstic.

Es darrer día, a Manzanares, un camarer, que era més ò menys de ses me ves trossades, al segon plat, en llòc de dues tallades de carn com a tot-hom, m'en va dur sis...., i no et pensis, el vespre a València, vaig sopar com si rès hagués estat.

A Granada vaig demanar una "manzana" i el camarer em digué ¿Qué?, i quan l'hi vaig haver explicat, em respongué "Ah coño!, lo que quiere usted es una "pecadora", mira per òn una poma es una pecadora!

A Samlúcar, varem ballar, i quan jò ballava amb na Leonor (sa gufa) ... ella no en sabia gaire, i a una de ses voltes, varem trabucar... i ella quedà a davall.

Al mateix llòc, el vespre, quan arribarem, vaig veure el moll, la mar i ses barques; i l'endemà dematí vaig veure el moll, ses barques trabucades, i la mar que no hi era!

3ª- Es el primer.

5ª- Al Valle de los Caídos, i per allà

BERNAT PASTOR I MAGDALENA DEIA.-

1ª- Molt bè, perquè animen a sa gent i es fan amics.

2ª- Ens agradà molt tot, La Giralda de Sevilla, La Mezquita de Còrdoba (no et pots imaginar la quantitat de columnes que hi ha!).

Es ball, va esser lo millor, però jò no vaig ballar, només ballaven els que en sabien.

Ara no record a òn era, emperò ens feren visitar es "barrio judio", i només eren carrers molt, molt estrets. També anarem a veure els moros, ... no mos va etxocar gaire..., ses mores anaven tapades!, emperò

qualcunes de joves anaven destapades..... bè!, vull dir normals.

3ª- A tots tres.

4ª- El millor ha estat el darrer, tot ha estat millor.

5ª- No ho sé, emperò ens apuntarem als altres, si sa salut ho permet.

6ª- Tot, tot està bè.

S' - I, sa residència?

- Res, res, ja hem xerrat massa.

MARGALIDA LLINAS MARROIG.-

1ª- Beníssim!, molt bè!, ens divertim i veiem coses noves.

2ª- Tot em va agradar molt. Ceuta, Granada, La Mezquita, i Còrdoba en general. A Jerez, ens varen donar un refresc, galletes i suc, però això sí!! ... no hi hagué ningú que sortís entebanat.

A Sanlúcar, es darrer dia, ens donaren xampany i tarta per a noltros sòls i ballarem.

En Pere Antoni va nedar i tot!, i crec que era a dins un riu, no ho sé cert.

Es xòfer i sa guía foren molt amables i na Bàrbara es va portar molt bè amb noltros.

A n'els menjars, si sobrava res, en Miquel Forner s'ho acabava tot. I una vegada que mos donaren "conso-mé", bè ... això ... brou, i n'hi havia molts que cercaven ses tallades.

Un dia, una de noltros va demanar un "bocadillo de jamón", i saps que l'hi dugueren? Mitja barra amb dotze tallades de jamón serrano a dins, imagina.t!!.

3ª- A tots, i també a un altra que organitzaren a Sòller.

4ª- Aquest darrer, emperò també d' un altra, em va agradar Andorra, perquè es poden comprar més coses que a Ceuta.

5ª- A n'aquest que diuen que anirem a Portugal. Bè, serà si estic bè de salut, perquè ara m'he de fer revisar es còr.

ESPERANÇA FIDOL CASTANYER

1ª- Fabulòs!, quants més en fassin millor.

2ª- Tota Andalusía en general, tant els jardins, la Mezquita de Còrdoba ses catedrals..., tos es preciòs.

Lo millor es que ajuda a que la gent d'es poble es conegui i es con penetri millor; al menys, durant es viatge, tots ens entenien molt bè.

3ª- Ha estat el primer, emperò he anat també a altres organitzats per Sòller.

4ª- Aquest m'ha agradat molt, emperò també em va agradar molt un que varem fer per Catalunya, sobretot Viella.

5ª- M'agradaria molt conèixer el nord d'Espanya.

6ª- Encara no sòc de l'Associació de la Tercera Edat, emperò trobo que a sa gent major, els hi fà falta una residència, a òn hi poguessin jugar a cartes ò a altres coses, passar es temps, llegir

SUMARI

Revista S'ENCRUIA

Nº 49 - Deia

Direcció: Lluc Oliver

Col.laboradors:

Jaume Albertí
 Lourdes Coll
 Miquel A. Coll
 Tomàs Graves
 Gabriel Payeras
 Guillemette Rosselló
 Bartomeu Rotger
 Joan Rotger
 Jaume Salas
 Antoni Vives

Imprimeix: Apóstol y Civilizador
 Petra.

el G.O.B. es presenta

LA NOSTRA NATURALES

=====

EL GRUP BALEAR D'ORNITOLOGIA I DEFENSA DE LA NATURALES, ha complert ja els deu anys de singladura.

En el transcurs d'aquests anys, s'hi han integrat la majoria d'altres grups naturalistes o ecologistes sorgits a les Illes.

Actualment, els socis, estan repartits per quasi totes les viles de la nostra geografia. Als llocs on hi ha un mínim de socis que vulguin fer activitat, es forma una Delegació Local.

Els principis bàsics del G.O.B. son l'estudi, defensa i divulgació de la naturalesa.

L'ESTUDI, es l'activitat que ens permet evolucionar, i viure més descansats. Cada espècie de planta té una composició química diferent d'una altra, amb unes determinades propietats. Mirau si en queden de plantes per estudiar. Pensem que la penicil·lina no es una altra cosa que una floridura.

LA DIVULGACIÓ, es pero la nostra principal activitat, som conscients de que la única cosa que podrà salvar la humanitat es l'augment de la cultura. Amb això està tot dit.

I DEFENSA. Si no defensam els darrers reductes de naturalesa que queden a les Illes, els nostres fills no podran estudiar ni divulgar res.

Potser té molt a veure, la tasca ingent que el grup du a terme. Vegem per exemple un resum telefràfic del que hem fet a 1983:

ESTUDI:-

- Inici de l'Atlas Ornitológic.
- Inici de l'inventari d'arquitectura popular.
- Manteniment del Centre de Recuperació d'Avifauna de Son Reus.
- Increment constant de la biblioteca.

DIVULGACIÓ:-

- Actes de saló al cau social: onze projeccions, 3 pel·lícules, 2 cursets.
- Quatre audiovisuals itinerants han passat per molts pobles de l'Illa.
- Excursions.
- Col·laboram en dos diaris, dues revistes i tres programes radiofònics.
- Presentació de llibres.
- Certamen fotogràfic, etc.etc.

DEFENSA:-

- Juntament amb tot el poble de Mallorca, hem salvat Es Trenc i Sa Dragonera.
- Hem fet nombroses al·legacions a plans parcials de diversos municipis.
- Hem perdut Sa Canaleta, però per ventura d'ací a tres anys se destaparà.

En succesius articles, anirem veient les moltíssimes possibilitats que tenim de gaudir la naturalesa ací mateix.

Fins ara.

G.O.B.

L'ensenyament en català, paralitzat oficialment

(Còpia de la carta dirigida a Francesc Gilet, Conselleria d'Educació i Cultura).

Som un mestre que espera i se desespera de fa set mesos.

Dia 17 de Novembre de l'any passat, l'Escola Unitària Mixta de Deià va sol·licitar "l'ensenyament EN català" per el nostre col·legi a la Comissió Mixta (Conselleria d'Educació i Cultura de les Balears - Direcció Provincial del Ministeri d'Educació). També, jo, Jaume Albertí Sastre, el mestre-director de l'Escola de Deià, vaig sol·licitar el títol de "Mestre de Català de les Illes Balears".

Personalment vaig presentar les dues peticions a la Conselleria d'Educació i Cultura. Jo sabia que les passes a seguir eren senzilles:

1.- El Conseller Francesc Gilet havia de reunir la Comissió Mixta i enviar els expedients a la Inspecció del M.E.C. per a què informàs favorablement o desfavorablement. (Aquesta primera passa no es fé fins 5 mesos després).

i 2 on.- Una vegada rebuts els informes de la Inspecció, tornar a reunir la Comissió Mixta i donar cumplida contestació. (La Inspecció, diligentment, ho fé aviat, però encara és l'hora que s'hagi tornat a reunir la Comissió Mixta).

Sé també que hi ha 6 escoles més que estan en paral·lela situació que la de Deià, pendants fa mesos d'una tramitació. I crec que ja es ben hora que a la meva escola, a mí en concret, i a tots els que volen fer un ensenyament en català, se nos contesti, puix no hi ha cap excusa que justifiqui aquesta deficiència.

Per a la sol·licitud de l'ensenyament en Català a l'escola de Deià, seguirem al peu de la lletra, i més, el Reial Decret 2193/1979 i disposicions paral·leles i posteriors: Tenir el recolzament (absolutament i totalment) majoritari dels pares, comptar amb un alumnat preparat o receptiu a l'idioma nostre i ajuntar un ample pla pedagògic amb quinze gràfiques. A més a més, l'escola ja tenia

una tradició experimental a Deià de català des del curs 1972-73 i en català en algunes assignatures des del curs 76-77.

Per a la sol·licitud de mestre de català, també vaig seguir al peu de la lletra el Reial Decret 4332/1982 apartat -e-: Presentar un ample currículum personal: publicacions de llibres i contes didàctics, haver ensenyat durant 12 anys la nostra llengua a escolars i majors i col·laborar a revistes d'informació i pedagògiques en català:

Les dues sol·licituds s'ajusten a la llei i al Decret de Bilingüisme i el Conseller d'Educació i Cultura de les Balears, Francesc Gilet, té l'obligació de contestar-les. Altra cosa seria donar a entendre que el Govern de la Comunitat Autònoma vol paralitzar el legal i oficial curs de normalització de la nostra llengua i convidar-nos, amb aquesta actitud, a tornar a l'època de la clandestinitat, la franquista, quan ensenyar en català s'havia de fer d'amagat.

Set mesos d'esperes m'autoritzen a donar a conèixer el tema a la Direcció Provincial del M.E.C. (que també forma part responsable de la Comissió Mixta) i a emprar els mitjans de comunicacions i partits polítics com a fórmula desesperada d'atenció.

Esperant una ràpida solució al problema.

El Mestre-Director:

-Jaume Albertí Sastre-
D.N.I. 41.385.045

4 de Juny de 1.984.

EN MIRAMASSA I N' ESCOLTAMOLT

-Has vist?, ja n'han llevats dos de cotxes vells a Lluç-Alcari.

-M'ho han dit, emperò encara n'hi ha més....

-Sí, emperò als que queden, els deixen per fer Monuments, i estaràn exposats de Ca'n Raboa fins a Lluç-Alcari; s'han de dir "monuments al ferro vell".

-Expressió artística permanent, que s'en diu ...

-Això mateix.

-I tú, Miquel, que hi anares a n'es viatge a Andalúcia?

-¡No m'en parlis!!, que no em vaig decidir d'hora i ara no faig més que empenedir-m'en.

-¿Que els has vist a tots?, amb ses ballades que feren, han vengut vint anys més joves.

-Jò, lo que sent a dir, es que van tots més ardits que una cama rotja; no sé si es que s'entrenen per es concurs de ball ò per es partit de futbol.

-Jà ho vorem bè, ja.

-Ho sentirem a dir, no et preocupis.

-Has vist es programa de ses festes d'enguany?, jò que esperava vore-hi s'inauguració de s'hotel nou i no hi es ...

-Homo, que creus tú que no n'hi hagué abastament amb s'inauguració de s'embotelladora? Jà va estar bè no?

-No, no, el que passa es que en vista del resultat que donen els negocis inaugurats oficialment per "las Fuerzas Vivas y Religiosas", els propietaris de s'hotel no ho han volgut,... per si acàs.

-Vatuarradell!, aquests ja s'abriguen abans de ploure!.

-Ah tú!, i això d'aquesta sucursal de s'Oficina d'Empleo que havien montat per a devers ses Cases de la Vila, com ha quedat?

-I, que vòls que et digui? ... poden haver passat tres coses: Que tot lo que es va dir, fos mentida; que s'Oficina hagi quebrat; o que els "amos" hagin perdut influència.

-Per què ho dius?

-Homo, perquè a s'hotel, de Deia, que hi faci feina, només hi ha una sòla al.lota i tres mascles.

-I, per això tantes campanes?

-Bè, ... i de qualque manera s'han de entretenir.

=====

-Idò, i que et pensaves?, ahir dematí vaig veure en Paco i em va dir que posava un restaurant nou.

Sí, es que d'ençà que no tè Ca'n Quet, està com una llissa a dins sa farina. Però... i a òn?

-Allà a òn era sa cotxeria d'es Forn

-Ah!, a allò que pareixia l'obra de la Sagrada Família? I quant?

-No ho sé, el mes que vé t'ho diré.

=====

I QUÈ....

JA L'HAN TROBAT?

llinatges de DeiàESTADES
=====

Es el mismo apellido que Estade, y es un apellido mallorquín.

Se conocen ya de muy antiguo dos casas de este linaje en la villa de Sóller, una conocida con el nombre de ESTADES DE CASTELLO y la otra con el nombre de ESTADES DE MONTCAIRE.

Varios miembros de estas dos familias fueron, durante el siglo XVI, miembros del Gran i General Consell del Reino de Mallorca y durante los siglos XVII y XVIII, varios fueron Jurados de la villa de Sóller.

Armas: Una estrella de plata, de ocho puntas, en campo azul.

=====

FERRAGUT
=====

Es contracción de "Ferro agut", aplicado como sobrenombre de hombre de armas.

Apellido aragonés, extendido posteriormente por Catalunya, Valencia y Mallorca.

El caballero D. Pedro Ferragut, natural de Jaca (Huesca), acompañó a D. Jaime I en las conquistas de Mallorca y Valencia. Debió ser pues este el introductor de este apellido en la Isla.

Se estableció esta familia probablemente en Sa Pobla, puesto que en el año 1249, poseían en aquella villa una casa y hacienda muy considerable.

Después, se establecieron descendientes de esta familia en las villas de Palma, Sencelles y Sineu.

Armas: Una flecha, colocada entre dos estrellas, con una herradura encima, todo ello de oro, en campo azul.

=====

FERRIOL
=====

Del latín "Ferriolus", nombre personal derivado diminutivo de "Ferrum" - hierro. Debía ser un sobrenombre aplicado a un hombre muy robusto, -fuerte como el hierro-. Es también nombre de diversos santos de la Galia, entre los siglos III y VII. Ferriolus (856).

Es un linaje aragonés, que se extendió por Catalunya y Valencia.

El primero que se conoce es el caballero aragonés Francisco Ferriol (1323), que participó en la conquista de Cerdeña.

En Valencia, se establecieron en las villas de Enguera y de Xàtiva.

De ahí debió pasar a Mallorca en fechas recientes (¿S.XIX?) puesto que no consta este apellido en los tratados nobiliarios mallorquines.

Armas: Una flor de lis, en azur, en campo de plata.

